

KESKKONNAAMET

Veemajanduskavad ja põllumajandus – kas on midagi ühist

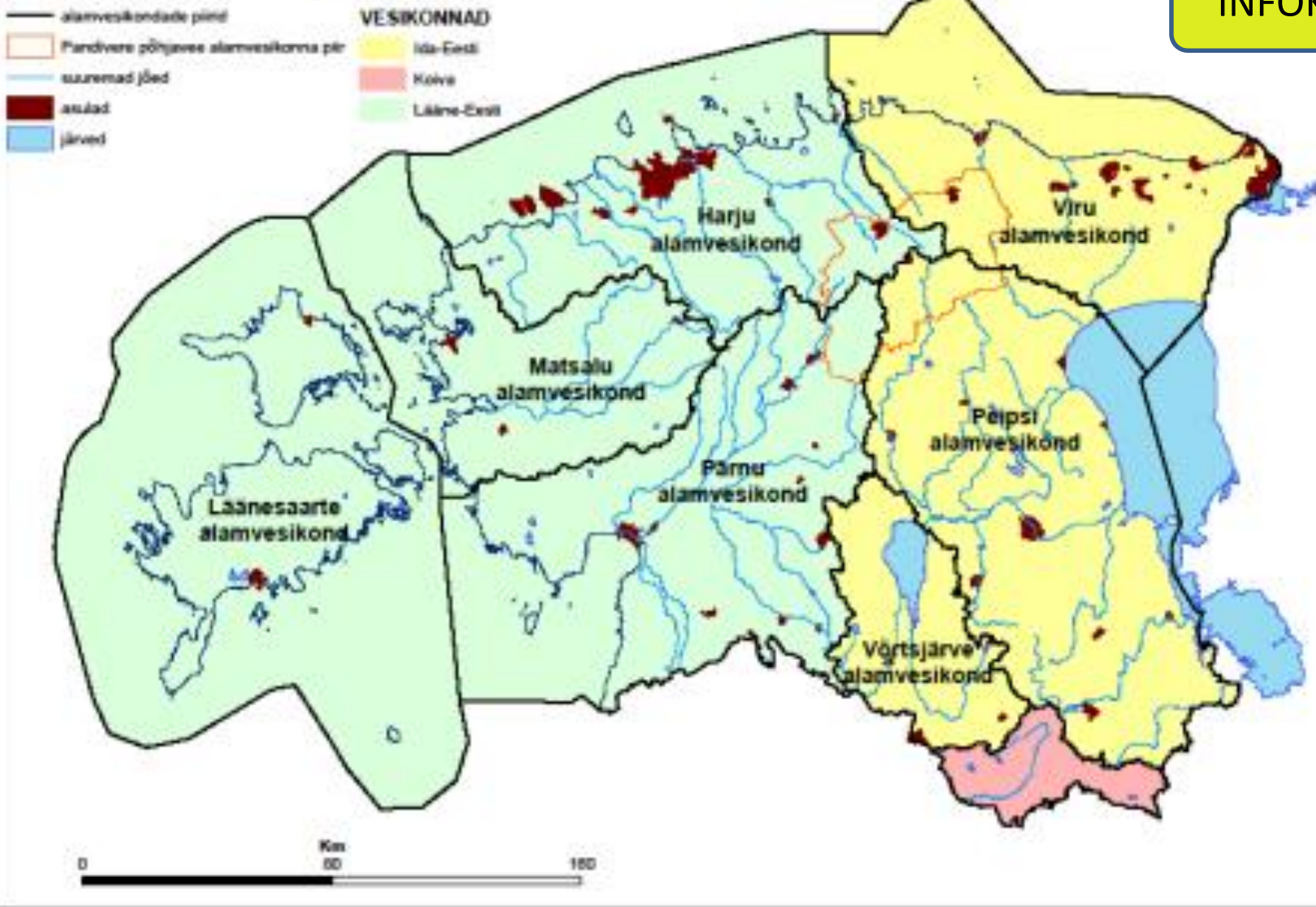

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Harjumaa
06.11.2018

Eesti vesikonnad ja alamvesikonnad

INFOKS

Taust

Ida-Eesti, Lääne-Eesti ja Koiva vesikondade VMK-d ja meetmeprogramm 2015-2021 kinnitati VV poolt 07.01.2016.

<http://www.envir.ee/et/eesmargid-tegevused/vesi/veemajanduskavad/veemajanduskavad-2015-2021>

- Keskkonnaeesmärkide paremaks saavutamiseks koostatakse meetmeprogrammi rakendamise tegevuskavad
- Hetkel kehtiv tegevuskava on perioodiks 2018-2019 (keskkonnaministri kk nr 1-2/17/1060; 20.10.2017)

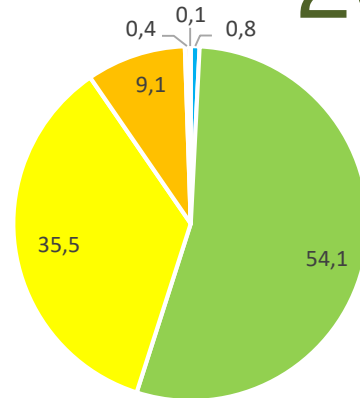
<https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/veemajanduskavad>

- KeA koostab iga-aastaselt ülevaate meetmete rakendamisest

<https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/veemajanduskavad/ulevaated>

Pinnaveekogumite seisundiinfo 2016

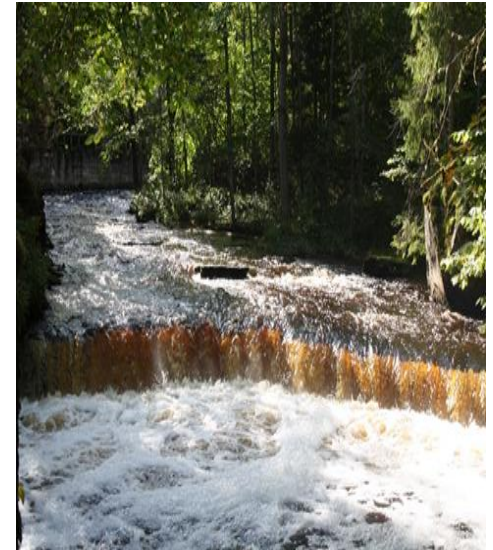

■ Väga hea seisund ■ Hea seisund ■ Kesine seisund
■ Halb seisund ■ Väga halb seisund ■ Hindamata

Vähemalt heas
seisundis on 55%
pinnaveekogumitest

Vahehindang on antud 750 pinnaveekogumi kohta, millest 556 on looduslikud, 148 tugevasti muudetud ja 43 tehisveekogumid. Seireandmete põhjal on KAUR poolt koostatud pinnaveekogumite vahehindangu kohaselt väga heas seisundis 6, heas 406, kesises 266, halvas 68 ja väga halvas 3 kogumit (kinnitatud VMK komisjonis 06.09.2017)

Seisundihinnangud koostab Keskkonnaagentuur
<http://www.keskkonnaagentuur.ee/et/eesmargid-tegevused/vesi/pinnavesi/veekogumite-seisundiinfo>

Harjumaa pinnaveekogumid

Pinnaveekogumeid (voolu- ja seisuveekogumid)
77,

➤ neist

- ✓ väga heas koondseisundis 0,
- ✓ heas 32,
- ✓ kesises 31,
- ✓ halvas 13,
- ✓ väga halvas 1 kogum (Pirita_1).

Pinnaveekogumite vahehindangud antakse KAUR-i poolt igal aastal.

Harjumaad ümbritsevatest rannikumere veekogumitest on kesises koondseisundis Pakri lahe r_v kogum; halvas Hara, Kolga, Muuga-Tallinna-Kakumäe r_v kogumid.

Põhjaveekogumid

39 põhjaveekogumit, neist 8 halvas seisundis ja 10 ohustatud.
Põhjaveekogumite seisundi hinnangud antakse iga kuue aasta järel.

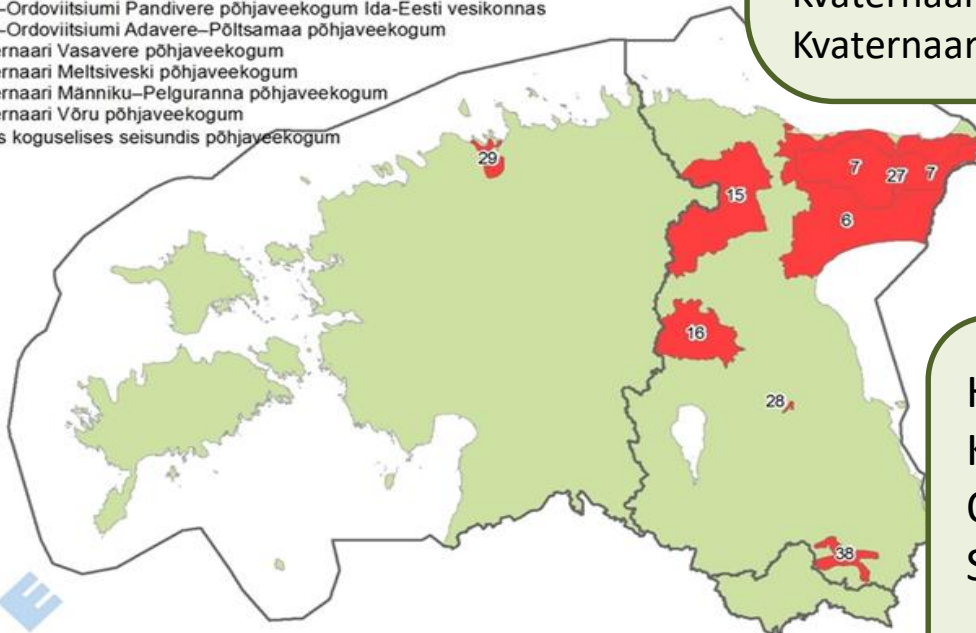
Halvas seisundis põhjaveekogumid:

Ordoviitsiumi Ida-Viru,
Ordoviitsiumi Ida-Viru põlevkivibasseini,
Siluri-Ordoviitsiumi Pandivere Ida-Eesti,
Siluri-Ordoviitsiumi Adavere-Põltsamaa,
Kvaternaari Meltsiveski,

Kvaternaari Männiku-Pelguranna (Harjumaal),
Kvaternaari Võru,
Kvaternaari Vasavere.

 halvas keemilises seisundis põhjaveekogum

- 6 – Ordoviitsiumi Ida-Viru põhjaveekogum
- 7 – Ordoviitsiumi Ida-Viru põlevkivibasseini põhjaveekogum*
- 15 – Siluri-Ordoviitsiumi Pandivere põhjaveekogum Ida-Eesti vesikonnas
- 16 – Siluri-Ordoviitsiumi Adavere-Põltsamaa põhjaveekogum
- 27 – Kvaternaari Vasavere põhjaveekogum
- 28 – Kvaternaari Meltsiveski põhjaveekogum
- 29 – Kvaternaari Männiku-Pelguranna põhjaveekogum
- 38 – Kvaternaari Võru põhjaveekogum
- * – halvas koguselises seisundis põhjaveekogum

Harjumaal põhjaveekogumid:

Kambrium-Vendi (3)
Ordoviitsiumi-kambriumi (4)
Siluri-Ordoviitsiumi Harju (10)

Üldised põllumajanduslikud meetmed (kogumipõhised)

- Hajukoormus
 - Tõhusate väetamistehnoloogiate kasutuselevõtt
 - Talvine taimkate haritaval maal
 - Viljavahelduse jälgimine haritaval maal
 - Veekogude kaldavööndis toitaineid siduva taimestikuga kaetud hooldatavate puhervööndite rajamine ja/või säilitamine toitainete ärakande minimeerimiseks haritaval maal
- Punktkoormus
 - Piisava mahutavusega ning nõuetekohaste sõnniku-, väetiste-, virtsa- ja silohoidlate ehitamine (olemasolevate laiendamine, ajakohastamine),
 - Loomapidamisrajatiste rekonstrueerimine või uute rajamine (s.h sõnniku- ja silohoidlad) tootmisest tulenevate keskkonnariskide vältimiseks.
- Maaparandussüsteemide eesvoolude hoiutööd
 - Eesvoolude hoiutööd (voolutakistuste eemaldamine, voolusängide puhastamine risust ja settest, eesvoolude kallaste korrashoid)
 - Eesvooludel kavandatud keskkonnameetmete (settebasseinid, lodud) rajamine põllumajandusmaal

Üldised põllumajanduslikud meetmed (vesikonnaülesed)

- Vedelsõnniku laotamisplaanide koostamine sõnniku laotamise ajaliste ja koguseliste piirangute järgimise ning seeläbi toitainete ärakande kontrolliks haritavalt maalt (pinnavesi)
- Toitainete bilansi koostamine (pinnavesi)
- Piisava mahutavusega ning nõuetekohaste sõnniku- silo-, väetise- ja virtsahoidlate rajamine (rekonstrueerimine)

Üldjuhul mõjutab meetmete rakendamine (on need siis pinnavee- või põhjavee meetmeprogrammis) positiivselt nii pinna- kui põhjaveekogumite veekvaliteeti ning aitab kaasa nende kogumite seisundi paranemisele ja selle säilitamisele

Kesises seisundis kogum (näide)

Kogum	Meetmed
Vääna_2 (surveteguriks põllumajandus, inimareng); koondseisund kesine	<ol style="list-style-type: none">1.Veekogude kaldavööndis toitaineid siduva taimestikuga kaetud hooldatavate puhervööndite rajamine ja/või säilitamine toitainete ärakande minimeerimiseks haritavalt maalt2.Tõhusate väetamistehnoloogiate kasutuselevõtt3.Talvine taimkate haritaval maal4.Viljavahelduse jälgimine haritaval maal (p 1...4 omanik/tootja)5.-6.Põllumajandustootjate (maaharijad) koolitamine ja nõustamine keskkonnasäästlikuma tootmise edendamiseks (MeM ja KeA)7.Toitainete bilansi koostamise alane nõustamine (MeM ja KeM)8.-9.Sõnnikuhoidlate olemasolu ja keskkonnanõuetele vastavuse kontroll ning täiendav keskkonnanõuete (pinna- ja põhjavee kaitse meetmed) täitmise järelevalve loomakasvatushoonetes (KKI)10. Suurfarmide keskkonnakompleksloa nõuete üle vaatamine ja vajadusel karmimate nõuete seadmine (KeA)11.-12. Eesvoolude hoiutööd (voolutakistuste eemaldamine, voolusängide puhastamine risust ja settest, eesvoolude kallaste korrashoid) ja eesvooludel kavandatud keskkonnameetmete (settebasseinid, lodud) rajamine põllumajandusmaal (PMA ja omanik)13. Keskkonnameetmete planeerimise alane koolitus, nõustamine, infomaterjalid (maaparandussüsteemide projekteerijatele) (keA ja PMA)

Kuidas edasi

Alanud on uue veemajandusperioodi 2021-2027 veemajanduskavade (VMK) ja meetmeprogrammide koostamise ettevalmistamine.

- Hetkel on avalikustamisel, kuni 22.11.2018, aastateks 2021-2027 koostatava VMK ja meetmeprogrammi koostamise ajagraafik ja tööplaan ning avalikkuse kaasamise tegevuskava.
- Alustatud on vesikonna tunnuste, inimtegevuse, veekasutuse ja oluliste veemajandusprobleemide analüüside ja ülevaadete koostamist.
- Järgneb uute kavade ja meetmeprogrammi koostamine, mis enne kinnitamist on kuue kuulisel avalikul väljapanekul 2021.a.

Uue veemajandusperioodi 2021-2027 VMK koos meetmeprogrammidega peab olema kinnitatud hiljemalt 22.12.2021

Kust leida infot

Teavet pinna- ja põhjavee, veekasutuse, erinevate teemakaartide ja trükiste kohta saab Keskkonnaagentuuri (KAUR) kodulehelt

<http://www.keskkonnaagentuur.ee/et/vesi>

Seireinfo erinevate keskkonnavaldkondade kohta on leitav seireveebis (saab otsida aruandeid nii aasta- kui teemapõhiselt)

<http://seire.keskkonnainfo.ee/>

Veevaldkonna uuem info ja ülevaated on nüüd keskkonnaseire andmete kogumise ja avalikustamise infosüsteemis KESE

<https://kese.envir.ee/kese/>

<https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnaharidus/trukised>

<http://register.keskkonnainfo.ee/envreg/main#HTTPxxKbMyatyZEiqvJIATvZhhZOXczqQq>

Keskkonnavaldkonna teave keskkonnaregistris, sh vesi, loodusvarad, jäätmed, kaitstavad loodusobjektid....

KESKKONNAAMET

Täna kuulamast ja kaasa mõtlema!

Milvi Aun, Keskkonnaamet, vee peaspetsialist
Kätlin Juuram, Keskkonnaamet, vee
peaspetsialist

milvi.aun@keskkonnaamet.ee

<https://www.keskkonnaamet.ee/et>